

Skudenes barnehage

Karmøy
kommune

Liten Trygg

Innhold

Side

• Om barnehagen	3
• Trygt og godt barnehagemiljø	4
• Liten og trygg i Skudenenes barnehage	7
• Pedagogisk ledelse, ansvar og roller	8
• Barnehagens formål og innhold	9
• De utrolige årene	17
• Mat og måltid	18
• Barns medvirkning	20
• Positivt foreldresamarbeid	21
• Tilvenning og overganger	22
• Barn som trenger ekstra støtte	26
• Satsingsområder 2025/26	27
• Årshjul	32

I de kommunale barnehagene står barnet i sentrum - som liten og trygg i møte med verden. Å skape en trygg og forutsigbar hverdag er grunnlaget for all utvikling og læring. Gjennom hele barnehageåret arbeider vi målrettet for å støtte barna i deres overganger - enten det er fra hjem til barnehage, mellom avdelinger, eller videre til skolen. Vi vet at gode overganger krever tid, tilstedeværelse og tett samarbeid med foresatte.

Et viktig tiltak for å sikre barnas trygghet er vår satsing på utvidet foreldreaktiv tilvenning. Dette innebærer at foresatte er aktive deltakere i barnets første tid i barnehagen, og at tilvenningen skjer i barnets tempo. Ved å bygge relasjoner sammen med foreldrene, legger vi grunnlaget for en trygg tilknytning til personalet og en god start på barnehagelivet. Trygge foreldre gir trygge barn!

Årsplanen bygger på et barnehagebasert utviklingsarbeid der hele personalgruppen er aktive deltakere i å utvikle praksis. Vi legger vekt på både individuell og kollektiv kompetanseutvikling, og ser på refleksjon og faglig dialog som nøkkelen til å styrke kvaliteten i det pedagogiske arbeidet. Gjennom systematisk arbeid med observasjon, vurdering og justering, utvikler vi en felles forståelse for hva som fremmer trivsel, lek og læring for alle barn.

Vårt mål er å være en lærende organisasjon der både barn og voksne opplever mestring, tilhørighet og utvikling - sammen.

Velkommen til oss!

Om barnehagen

Skudenes barnehage har historie tilbake til 1977 men vi flyttet inn i nåværende bygg i 2008. Barnehagen har i dag 4 avdelinger. Marihøna og Solstrålene holder til i 1.etasje, og har barn i alderen 0-3 år. Blomsterenga og Skogstroll holder til i 2. etasje, og har barn i alderen 3-6 år.

Dette barnehageåret blir vi 8 pedagoger, 12 fagarbeidere/assistenter og 2 lærlinger i tillegg til styrer som får være her sammen med barna i verdens viktigste jobb!

Barnehagen har gangavstand til Sandholmen, New Zealands hytta, skog og ellers idylliske områder rett utenfor porten. Egen lavoplass i trollskogen som benyttes av alle men mest av friluftsgruppa, Skogstroll. Skal vi lenger av sted eller ønsker forandring på turer har vi 2 el-sykler med plass til 6 barn i hver.

Bygget vårt er tilrettelagt for å gi barna et godt leke- og læringsmiljø. Vi har blant annet eventyrrom, konstruksjonsrom, atelier, familierom, puterom, vannlekerom, bibliotek og scene. Uteområdet er delt i soner, der småbarngruppene har eget uteområde. Hele området vårt ble oppgradert høsten 2023. I tillegg har vi en stor kjøkkenhage, drivhus og bålhus. Uteområdet har naturlig vegetasjon med trær, fjell, knauser og lynkratt.

«Liten og trygg på hjul». Nye områder har vært utforsket til alles glede og begeistring. Smil og latter blir en del av opplevelsen på turene våre men det læres også om trafiksikkerhet.

Barnehagens åpningstid er: 06.45-16.45

Trygt og godt barnehagemiljø

«Barnehagen skal fremme et inkluderende og stimulerende miljø hvor alle barn skal oppleve å bli sett og kan delta i lek. Miljøet skal støtte opp om lyst til å leke, utforske, lære og mestre».
(Rammeplan for barnehagen)

Alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø
Foreldre og barn skal være trygge på at vår barnehage er et godt sted å være. Barnehagen jobber kontinuerlig med forebyggende tiltak for å fremme barns trivsel, og gir støtte til å ta vare på hverandre og utvikle vennskap i et raust og inkluderende miljø. Vi har nulltoleranse mot alle former for krenkelser og mobbing. Personalet har sammen definert hva som anses som krenkelser/mobbing og når personalet må gripe inn:

Barn krenker barn
Barn kan verne om sin lek. Barn kan føle seg utenfor selv om det er en logisk forklaring (for eksempel ikke plass for 3 barn på 1 sykkel)
Barn som snakker negativt om og til andre: eks . At de ikke mestrer noe språk, påkledning. Barn som bruker kallenavn på andre barn. Barn som ødelegger andre barns ting eller tegning osv; husk ta hensyn til alder og modning. Utstenging av lek flere ganger i løpet av ei uke innenfor samme relasjon eller av enkeltbarn. Barn som ler av eller latterliggjør andre.
Utstenging av lek flere ganger i løpet av flere uker av samme barn Barn er fysisk mot samme barn gjentakende Barn som gjentakende snakker negativt om /til andre barn

Gult: Gi beskjed til din nærmeste leder. Dette må diskuteres i fellesskap, og dokumenteres. Lag utviklingsplan (mal fra DUÅ) for å jobbe med uønsket adferd.

Allt som står på gult havner på rødt hvis det vedvarer over tid!

Rødt: **Aktivitetsplikten trer inn.** Gi beskjed til din nærmeste leder; HUSK at du har alltid ansvaret selv om du har gitt beskjed!!!

Voksne krenker barn

Bekreftede barns følelser, selv om en ikke kan innfri barnets ønsker. Barns beste i fokus.

Når en brått stopper et barn som er i ferd med å fysisk krenke andre.

Prate nedlatende om barn når barn ikke hører.

Ikke ta hensyn til barns medbestemmelse. Ikke la barna få velge hva de ønsker å spise, kle seg osv.

Ikke bruker nok tid til å lese situasjonen før en tar en avgjørelse.

Voksne som roper istedenfor å gå bort for å avverge hendelser.

Prate nedlatende om foreldrene.

Lede barn som motarbeider pga barn beste. (Ta barnet i hånda istedenfor armen)

Fysisk ta barn bort fra leken uten å forberede enkeltbarnet.

Belønningssystemer som er i fare med og ikke bli følg skikkelig opp. Brukes kritisk

Prate nedlatende om /til barna som barna hører.

Diskriminering som "ikke oppfør deg som en baby"

Gjentakende tilfeller av "bråkjefting"

All fysisk og psykisk makt mot barn

Trusler og unaturlige konsekvenser

Autoritær kommando!

Favorisering av barn

Gult: Gi beskjed til nærmeste leder. Dette tas opp i utviklingssamtaler, eller fellesskap på avdelingen. Tenk proaktiv

Rødt: Gi beskjed til den enkeltes nærmeste leder. Lederen gir videre beskjed til styrer.

Barnehageloven fikk januar 2021 et eget kapittel som sørger for at alle barn har rett til et trygt og godt miljø. Dette innebærer en aktivitetsplikt med 5 delplikter for alle ansatte. Barnehagen har utarbeidet gode rutiner for arbeidet, og vil ha jevnlig informasjon og dialog med foreldre og barn om arbeidet.

Aktivitetsplikten innebærer:

- ✓ **Plikt til å følge med** om barna trives og har det bra. Alle ansatte skal følge aktivt med ved å tilrettelegge for tema i samtaler med barn og foresatte, observasjon og kartlegging av barn og eventuelle endringer i barns adferd.
- ✓ **Plikt til å gripe inn.** Om personalet vet om, eller tror at et barn blir utestengt fra lek, plaget, krenket, mobbet eller på andre måter ikke har det bra, skal de umiddelbart gripe inn og stoppe krenkelsen.
- ✓ **Si ifra til styrer.** Styrer skal ha en helhetlig oversikt over de eventuelle situasjonene i barnehagen. I alvorlige tilfeller kontakter styrer barnehagesjef, f.eks. om saken ikke løses innen rimelig tid, ved større skader/vold, eller om personalet krenker barn. Barnehagen får da støtte fra kommunens Trygt-og-godt-team i å håndtere saken. Foresatte kan også ta direkte kontakt med barnehagesjef om det er nødvendig.
- ✓ **Undersøke hva som har skjedd.** Barnehagen skal umiddelbart undersøke ulike sider av saken gjennom dialog med involverte barn og foresatte, sosiogram og systematisk observasjon. Undersøkelsene skal belyse saken så langt som mulig, for å kunne sette i verk egnede tiltak. Det skal ikke fremskaffes bevis.
- ✓ **Sette inn tiltak, og lage en skriftlig plan.** Barnehagen lager en aktivitetsplan, som beskriver de tiltakene som skal iverksettes for å sørge for at barnet igjen får et trygt og godt barnehagemiljø.

Foreldre og barn har rett til å bli hørt og få medvirke ved valg av tiltak. Tiltakene evalueres løpende.

Når aktivitetsplikten trer inn så følger barnehagen prosedyren som er beskrevet i “handlingsplanen for et trygt og godt barnehagemiljø”.

Aktivitetsplan - Barns psykososiale barnehagemiljø

Aktivitetsplikten innebærer at alle som jobber i barnehage har ansvar for å følge med på hvordan barna har det i barnehagen. Alle skal melde ifra til styrer ved mistanke eller kjennskap til at et eller flere barn ikke har det trygt og godt.

§42 innfører en aktivitetsplikt for å sikre at barnehagen har et trygt og godt barnehagemiljø. Denne plikten viser til 4 handlingsplikter og krav til dokumentasjon, handlingsplan med fem ledd.

FØLGE MED

ALLE som jobber i barnehage har plikt til å følge med på hvordan barna har det i barnehagen. Dette skjer gjennom aktiv observasjon av barna, både individuelt og i sosialt samspill. Dette er en forutsetning for at personalet skal oppdage og fange opp om barna ikke har et godt og trygt psykososialt barnehagemiljø.

MELDE FRA

ALLE som jobber i barnehage har plikt til å melde ifra til styrer ved mistanke eller kjennskap til barn som ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Vi bruker et trafikklys om mobbing og krenkelser som vurdering av situasjoner, og alle saker tas med til barnehagens IPS møter (inkluderende praksis Skudenes barnehage). Det skal være lav terskel for å melde ifra. Styrer skal melde ifra til barnehageier ved alvorlige tilfeller.

UNDERSØKE

Barnehagen har plikt til å undersøke ved mistanker om at barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Terskelen for å undersøke skal være lav. Undersøkelser iverksettes snarest og det innebærer å hente inn nok informasjon til å avdekke det som har skjedd, få frem fakta om en situasjon, bakgrunn for barnets opplevelse og hvordan omgivelsene påvirker hvordan barnet har det i barnehagen. Hvordan påvirker disse forholdene barnet, og hvilke behov har barnet for tilrettelegging i barnehagen.

SETTE INN TILTAK

Hvis barn eller foreldre sier ifra om at barnet ikke har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø har barnehagen plikt til å undersøke og sette inn egnede tiltak. Undersøkelser gjennomføres for å kunne komme frem til riktige tiltak. Viser en helhetlig undersøkelse at det ikke har skjedd krenkelser mot barnet, skal barnehagen uansett sette inn tiltak. Så lenge barnet selv opplever å ikke ha det trygt og godt, skal det iverksettes tiltak for å hjelpe barnet.

Barnehagen har også plikt til å iverksette tiltak hvis behov for det kommer frem gjennom undersøkelser og observasjoner gjort på eget initiativ. Er årsaken forhold utenfor barnehagen, skal barnehage etterstrebe å finne egnede tiltak for å hjelpe barnet og sørge for et trygt og godt barnehagemiljø. Plikten for tiltak løper så lenge barnet opplever at barnehagemiljøet ikke er trygt og godt. Barnehagen skal vurdere og eventuelt justere aktuelle tiltak kontinuerlig.

LAGE AKTIVITETSPLAN

Plikten for å lage en plan utløses samtidig som plikten til å sette inn tiltak. En slik plan kan gjelde enkeltbarn, større barnegrupper eller ta for seg bestemte situasjoner eller utfordringer. Aktivitetsplanen skal inneholde hvilke problemer tiltakene skal løse, hvilke tiltak som er planlagt, når de skal gjennomføres, hvem som gjennomfører tiltakene og når tiltakene skal evalueres.

Les mer på: www.karmoy.kommune.no og www.udir.no

Liten og trygg i Skudenes barnehage

I barnehagen arbeides det kontinuerlig med at barn skal oppleve, og erfare at de er liten og trygg. *Liten og trygg* er visjonen vår. I ordskyen rundt visjonen står alt det som vi arbeider med daglig for å skape trygghet i hverdagen, men og i løpet av barnehagetiden.

Gjennom utviklingsarbeidet vårt som vi har kalt for «Zoom» går vi systematisk gjennom deler av rammeplan for å ivareta barns trivsel og utvikling. Med fokus på faglig påfyll i personalgruppen, observasjon av egen praksis og deltakelse i lærende nettverk både på tvers av barnehagene i kommunen og regionalt, skal Zoom bidra til å utvikle kompetente og bevisste voksne som skaper trygghet i alle overganger - i hverdagen og gjennom hele barnehagetiden hos oss.

Pedagogisk ledelse, ansvar og roller

«Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller. De skal ivareta relasjoner, mellom barn og personale og mellom personalet og foreldre»
(Rammeplan for barnehagen)

Vi planlegger vårt pedagogiske arbeid ved hjelp av ukeplaner, månedsplaner og egne målskjema for satsingsområdene og Rammeplanen. Planleggingen foregår på ledermøter, avdelingsmøter, personalmøter, planleggingsdager og i pedagogenes planleggingstid.

Hva som vurderes	Hvordan	Hvorfor	Ansvar	Tidsintervall
Trygt og godt barnehagemiljø	<ul style="list-style-type: none"> - Observasjoner - Barnesamtaler - Foreldresamtaler - IPS prosedyre 	Sikre at barn opplever og erfarer et trygt og godt bhg.miljø	Styrer, Ped. leder og øvrige ansatte	Fortløpende i alle ledd og arenaer. IPS møter 1g/mnd
Lekemiljø (ute og inne)	<ul style="list-style-type: none"> -Barnesamtaler - observasjoner av barns lek og interesser 	Har barna et inspirerende og utviklende lekemiljø? Blir barnas stemme hørt?	Alle/ Ped. Leder	Fortløpende Oppgradering av rom 1-2 ganger i året.
DUÅ	<ul style="list-style-type: none"> -Lærende nettverk - Årshjul -Dinosaurskole - Utviklingsplaner v/behov 	Styrke barns sosiale og emosjonelle kompetanse.	Styrer/Ped leder og øvrige ansatte	Hver måned/Gruppe møter
Voksenrollen	<ul style="list-style-type: none"> -Årshjul og handlingsplaner. Utviklingssamtaler Faglig påfyll personalmøter, planleggingsdager, kurs og nettverk 	At de voksne er bevisst, tilstede og profesjonell i møte med barn. Alle holder seg faglig oppdatert	Styrer/Ped leder og øvrige ansatte	Gruppemøter Personalmøter Plandager Fortløpende
Det enkelte barns utvikling	<ul style="list-style-type: none"> -Daglig kontakt med voksne -foreldresamtaler -Utviklingsplaner ved behov -Observasjon -Gruppemøter - observasjonsskjema (eks TRAS, alle med) ved behov 	Sikre best mulig utvikling for hvert enkelt barn. Liten og trygg. -Inkludere alle	Ped.leder og øvrige ansatte	Fortløpende og ved behov I forbindelse med foreldresamtaler (2g i året)
Barns medvirkning	<ul style="list-style-type: none"> -Diskutere vår praksis -observasjoner 	Får barn ha innflytelse i sin hverdag? Både	Alle/ Ped. leder	Fortløpende

	- zoom barnesamtaler	som individ og på gruppenivå.		
Foreldresamarbeid	Avdelingsmøter Personalmøter Foreldresamtaler/ undersøkelse Foreldremøter zoom	Fungerer foreldresamarbeidet for alle parter? Får foreldre medvirke?	Styrer/Ped leder og øvrige ansatte	Fortløpende
Zoom-utviklingsarbeid, Rekompe	-Faglig påfyll -Lærende nettverk -Observasjon -Utviklingsplan	- Kompetanseutv. -Faglig påfyll -Kompetente voksne	Styrer, /Ped. leder og øvrige ansatte	Fortløpende
Interkommunalt samarbeid; lek og inkludering				

Barnehagens formål og innhold

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utviklingen av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har
(Rammeplan for barnehagen)»

I barnehagen vil vi at alle barn skal få oppleve gode og trygge relasjoner med andre barn og voksne. Alle barn skal få oppleve å bli sett, respektert og møtt med anerkjennelse og forståelse. Vi ønsker at alle barn skal få den støtte de trenger ut ifra sine behov, og at vi på den måten kan gi barna best mulig grunnlag for utvikling, trivsel, glede og mestring.

Progresjonsplan - Omsorg

0-3 åringen	3-6 åringen
<ul style="list-style-type: none"> • Trygg tilvenning til barnehagehverdagen. Der vi tilrettelegger for barnas dagsrytme og behov for ro og hvile. Etter hvert vil barna rolig tilvennes i barnehagens rutiner og rytme. • Legge til rette for at barna bygger gode relasjoner i barnegruppen og sammen med de voksne. Der det blir tilrettelagt for å bygge tillit til gruppen og seg selv. • Møte voksne som er best mulig 	<ul style="list-style-type: none"> • Kjenne dagsrytmen, og balansere mellom ro og aktivitet. • Vise empati/nestekjærlighet. Hente en voksen dersom det er behov for det. Trøste andre. • Utvikle tilliten til seg selv og andre barn/voksne. Få øvd på å bygge nye relasjoner i sammensetting av feks nye avdelinger. • Møte voksne som er best mulig forberedt

<p>forberedt til å ta imot barnet ved oppstart for å skape en god overgang til ny hverdag og nye rutiner gjennom utvidet oppstartssamtale, primærkontakt etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barna skal bli trygge nok til å uttrykke sine ønsker og behov, og møte voksne som anerkjenner og veileder. • Barna skal oppleve/uttrykke mestringsfølelse. 	<p>til å ta imot barnet ved overføring til ny gruppe (Overføringssamtale).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Være trygg nok til å si/uttrykke sine meninger og behov. Etter hvert forstå og (lære å akseptere) at andre barn kan mene/ønske noe annet enn en selv. • oppleve/uttrykke mestring, og øve på nestekjærlighet gjennom å være med å «heie på» og rose andre.
---	--

<p>HVORDAN OPPNÅR VI DETTE?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Øve på vennerferdigheter, strategier og problemløsning (DUÅ). • Voksne som er bevisst på trygghetsirkelen. Alle barna skal oppleve å bli sett og tatt seg tid til av de voksne. • Være bevisst på dagsrytmen vår. Har vi mulighet for veksling mellom aktivitet og hvile? • Skape trygghet/forutsigbarhet i hverdagen (daglig rutine/proaktive voksne). • Dele barna inn i mindre grupper – Gi mulighet for å bli kjent med barn og voksne i trygge rammer. • Se og respektere barnet for den en er. • Voksne som er tilstede med barna i lek og hverdags situasjoner. • Servere sunn mat slik at barna får i seg riktig og nok næring. • Ha gode rutiner for oppstart i barnehagen, overganger innad i barnehagen og barnehage – skole. • Arbeide med ulike temaer, feks følelser.

I barnehagen vil vi at barna skal utvikle seg til å bli selvstendige og modige deltakere i et demokratisk fellesskap. Samhold og solidaritet er viktig, samtidig som individuelle handlinger og uttrykk skal bli verdsatt. Barna skal få lære om felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet, og føle tilhørighet til samfunn, natur og kultur. Vi ønsker å oppmuntre barna til å uttrykke sine synspunkt og tenke kritisk. De skal få delta i beslutningsprosesser og føle at deres stemme er viktig, og at den kan føre til endringer.

Personalet skal tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barns identitetsutvikling og positive selvforståelse. Støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet og utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler. (Rammeplan for barnehagen 2017:21)

Vennskap og fellesskap

Ifølge rammeplanen skal barnehagen sørge for et inkluderende fellesskap. Alle barn skal kunne erfare å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Personalet skal støtte barnas initiativ til samspill og bidra at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner. (R2017, s 22-23)

Vi i personalet jobber aktivt for at barna skal etablere gode vennskap og leke kjekt sammen. På småbarn lekes det parallelt før barna etter hvert leker sammen i form av rollelek. Vi er opptatt av å ha gode «lekesteder» og gode «lekemiljø», slik at barna får gode utgangspunkt for lek sammen. Vi er opptatt av at barna lærer å sette ord på egne, samt andres følelser. At de respekterer hverandre og har evne til å vise empati. Vi jobber for å forebygge utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Progresjonsplan - Danning

0-3 åringen	3-6 åringen
<ul style="list-style-type: none"> Barna skal få uttrykke sine følelser med trygg voksne som veileder barnet og gir dem verktøy til å håndtere følelsene sine. La barna få prøve selv, for å utvikle sin selvstendighet og selvforståelse, med voksne tilstede som tilrettelegger og veileder. Barna skal få oppleve selvforståelse og livsmestring, med gode opplevelser i et trygt miljø der barna kan få utforske. 	<ul style="list-style-type: none"> Hjelp barna til å forstå sine og hverandres følelser og håndtering av disse. Legge til rette for å gi barna gode tanker om seg selv og andre. Lage rom for at alle barna skal ha sin plass i fellesskapet, et miljø som er bygget opp av åpenhet og aksept for at alle skal få være seg selv. Utvikle forståelse og følge felles verdier og normer, som er viktige for fellesskapet.

<ul style="list-style-type: none"> • Få begynnende forståelse for felles regler - hvordan vi ønsker å ha det i barnehagen og med hverandre. • Opplive medvirkning i barnehagen ved å vise/uttrykke hva de interesserer seg/har behov for. • Begynnende identitetsutvikling og utvikling av et positivt selvbilde. 	<ul style="list-style-type: none"> • Få mulighet til å ytre sine meninger/behov og tanker for å oppnå medvirkning i barnehagen. • Videreutvikle egen identitet og et positivt selvbilde. Etter hvert forstå at andre barn kan mene/ønske noe annet enn en selv.
--	---

<p>HVORDAN OPPNÅR VI DETTE?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proaktive voksne som har fokus på null toleranse for krenkelse og mobbing i alle relasjonsledd i barnehagen. • Ha retningslinjer for hvordan vi stopper og håndterer mobbing. • Voksne som støtter barna med veiledning, ros og oppmuntring. • Voksne som anerkjenner barnets perspektiv. • La barna ta del i/få ansvar for hverdagsaktiviteter. • La alle barna få komme med sine meninger og tanker, og føle at de betyr noe. • Ha forutsigbare regler for fellesskapet (fellesregler). • Bruke tid til å øve på vennferdigheter og problemløsning • Utfordre barnas tenkning, og inspirere til undrende samtaler. • Ta aktiv del i rutiner og utforming av regler for fellesskapet

Leken er en nødvendig kilde til livslust, motivasjon, overskudd og tilhørighet. For barna gir leken mening i livet, de knytter vennskap og lærer om seg selv. Leken har en viktig betydning for alle sider av barns utvikling. I leken kan barnet utvikle sin selvfølelse, som ikke er basert på prestasjon, men på en følelse av å være en

levende person med egenverdi. Det er viktig at barnet får fordype seg i leken og at det gis tid til å leke. Gjennom lek får også barnet mulighet til å tilegne seg erfaringer med problemløsning og empati. Leken er en «kongsvei» til læring.

I Rammeplan for barnehagen står det:

Personalet skal organisere rom, tid og lekematerialer for å inspirere til ulike typer lek. Fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek. Være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek.

(Rammeplan for barnehagen 2017:20)

Progresjonsplan lek

0-3 åringen	3-6 åringen
<ul style="list-style-type: none"> • Møte en hverdag der leken er prioritert - lekens egenverdi blir verdsatt • Møte et mangfold av leker/materiell tilpasset toddlerne, (møteplasser, tumleplass, flere like leker) • Møte temarom og lekemiljøer som gjenspeiler barnas interesser (medvirkning) • begynnende turtaknings lek (flirekonsert, titt tei lek) • Parallell lek • Begynnende rollelek, øve på ferdigheter knyttet til sosial kompetanse 	<ul style="list-style-type: none"> • Møte en hverdag der leken er prioritert, og barna skal få tid og plass til utfoldelse i alle typer lek. Lekens egenverdi blir verdsatt • Møte temarom og leke miljøer som gjenspeiler barnas interesser (rommet som 3.pedagog). • Møte et variert tilbud av lekemateriell til utvikling og utvidelse av deres lek (rollelek, konstruksjonslek..) • Ta kontakt med andre barn på en god måte. Knytte vennskap gjennom leken • Være i lek over tid, gå ut og inn av rollen og tilføre leken nye elementer. • Læring og utvikling av sosialkompetanse

HVORDAN OPPNÅR VI DETTE?

- Voksne som er bevisst sin rolle i leken (medleker, regissør, observatør, tilrettelegger)
- La barns medvirkning komme til syne i lek og omgivelser.
- Lekne og positive voksne som er der barna er (på gulvet, på de ulike temarommene)
- Tilrettelegge, berike og utvide barnas lek (ut ifra barnas interesser, fagområder o.l)
- Engasjerte voksne som er et støttende stillas for barna i leken ved å støtte og veilede der det trengs.
- Hjelp de som trenger det til å komme inn i lek.
- Personal med god kompetanse på barns lek og lekeutvikling.
- Evaluere lekemiljø og endre ved behov.
- Ha gode relasjoner mellom barn og voksne.

Vi bruker rammeplan for barnehagen som utgangspunkt for tema. Ellers er rommene våre fine til ulik læring, eksperimentering og undring. Vi vektlegger undring sammen med barna, og jobber med prosjekter over tid, der en får bearbeidet temaet på flere måter. Barna lærer mye gjennom lek og tilnærmingen vår er ofte lekbetont. Barna har ulike måter å lære på, og vi tilrettelegger for det i hverdagen.

I Rammeplanen står det at personalet skal sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring. Legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barns trivsel og allsidige utvikling. Utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold.

IKT i barnehagen

Barnehagens digitale praksis.

Rammeplanen sier at personalet skal være aktive sammen med barna ved bruk av digitale verktøy i barnehagen. Vi skal bruke digitale verktøy med omhu slik at det ikke dominerer som arbeidsmåte. Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Hos oss bruker vi digitale verktøy som telefoner, iPader, cd-spillere, og storskjerm. På småbarns-avdelingene er barna veldig glad i dans og musikk og da er cd-spiller og storskjerm flittig i bruk. Barna får muligheten til å høre på musikk både med og uten visuelle bilder.

Med de største barna er også musikken i fokus. Storskjermen blir i tillegg brukt til å vise lydbøker og kortfilmer. Da tar vi ofte i bruk Salaby og Barnehagen. Vi benytter oss av ulike lærings-apper som book creator og kidspiration. Her kan vi lage fortellinger sammen med barna, billedbøker og ta lydopptak. Friluftsgruppen i barnehagen har også tatt i bruk vilt kamera sammen med barna. Da ble det satt opp ett kamera i en fuglekasse, så fikk barna være med på prosessen og lære om hva som skjedde.

Progresjonsplan læring

0-3 åringen	3-6 åringen
<ul style="list-style-type: none"> • Møte personale som er gode forbilder, og som setter ord på det barna peker på/retter oppmerksomheten mot. • Utvikle begynnende selvstendighet i ulike rutinesituasjoner. • Opplive mestring gjennom oppmuntring og ros fra engasjerte voksne. • Møte interessante tema (Eventyr, bøker, rim, bilder...) • Erfare og lære ved bruk av hele kroppen/sansene, imitasjon. • Erfare at digitale verktøy er kilde til læring	<ul style="list-style-type: none"> • kunne være med å undre seg sammen med andre barn og voksne, og lære av erfaringer i læringsprosessen. • Få erfaringer av å være betydningsfull og delaktig i et sosialt fellesskap. Opplive balansen mellom egne og andres behov. • Selvstendighet i ulike rutinesituasjoner. • Opplive mestring gjennom ros og oppmuntring fra engasjerte voksne. • Opplive læring innenfor alle områder gjennom utforskning, eksperimentering, undring og lek. • Lære gjennom sansene og bruk av hele kroppen. • Bruke barnas interesser og engasjement som en kilde til læring. • Være med å bruke digitale verktøy for å lære

HVORDAN OPPNÅR VI DETTE?

- Gi barna mulighet til å lære i samspill med andre, både barn-barn og barn-voksen.
- Gi utfordringer innenfor barnets proksimale utviklingssone. Gi barna mestringsopplevelser.
- Legge til rette for læring innenfor alle områder gjennom utforskning, eksperimentering, undring og lek.
- Voksne som er engasjerte, tilstedeværende, stiller reflekterende spørsmål og undrer seg sammen med barna.
- Ta utgangspunkt i barnets interesse, motivasjon og nysgjerrighet for læring
- Ha et fysisk miljø og materiell som inspirerer til læring
- Voksne som motiverer til læring gjennom ros og oppmuntring
- Oppmuntre og ta vare på barns nysgjerrighet og lærelyst.

Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. [...] alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. (Rammeplanen, 2017: 23)

I barnehagen skal vi anerkjenne, respondere på og stimulere barnas ulike verbale og non- verbale uttrykk og språk, og legge til rette for at alle involveres i samtaler og samspill, for å støtte og utvikle deres språkutvikling. Vi skal være bevisste vår rolle som språklige rollemodeller, og vi skal bidra til at språklig mangfold blir en ressurs for hele gruppen.

Vi har ansvar for å følge med og observere barnas kommunikasjon, og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling.

I barnehagen vår leser vi for barna hver dag. Vi har bøker lett tilgjengelig for barna, slik at de har anledning til å selv ta initiativ til lesing. Vi bruker sanger og regler, og vi forteller eventyr og historier både med og uten visuell støtte/konkreter.

Vi reflekterer over vår rolle som språklige forbilder, og inkluderer alle barna i samtaler og samspill tilpasset deres utvikling. Samtalekort og myldrebilder blir tatt i bruk, og vi har bilder på veggene for å inspirere til samtaler. Vi benevner og setter ord på objekter, handlinger og følelser, for å hjelpe barna med å tolke og forstå verden rundt dem, og å stadig utvide ordforrådet og språkforståelsen.

De utrolige årene

Hele personalet er blitt kurset og sertifisert i læreprogrammet DUÅ- De utrolige årene. Målet med DUÅ er å styrke barnas emosjonelle og sosiale kompetanse, selvbilde og opplevelse av mestring. For de ansatte er målet økt kompetanse om blant annet relasjonsbygging, å være en proaktiv voksen, samt forebygge og håndtere adferdsutfordringer ved hjelp av ulike strategier tilpasset barnets alder. Barnehagen deltar jevnlig på lærende nettverk på tvers av barnehager i kommunen.

For å få læreprogrammet ut i praksis, arbeider vi systematisk med å:

- Ha gode relasjoner med alle barna
- Ha fokus på det positive ved alle barn. Den adferden vi bemerker og har fokus på, får vi mer av.
- Lære barna å tenke positivt om seg selv og andre.
- Gi tydelige «gjøre» beskjeder.
- Gi ros og oppmuntring
- Gjenkjenne følelser hos seg selv og andre
- Bruke visuelle symboler for felles regler vi har (5 håndregel).
- Være gode rollemodeller for barna. Vi ønsker å være entusiastiske, positive og tydelige voksne.
- Utarbeide utviklingsplaner for gruppen, og individuelt når det trengs. Dette hjelper oss voksne med å ha felles fokus og praksis for å forsterke ønsket adferd.

Dinosauerskolen:

Dinosauerskolen er førskoleopplegget til DUÅ-programmet. På Dinosauerskolen øver barna på å gjenkjenne og forstå følelser hos seg selv og andre og å ta andres perspektiv, utvikle bedre ferdigheter i forhold til problemløsning og konflikthåndtering, samt sinnemestring og selvkontroll. Barna øver også på ulike sosiale ferdigheter som å lytte og vente på tur, dele, hjelpe, samarbeide og gi hverandre komplimenter. Kroppen min, gode og vonde hemmeligheter er også tilknyttet disse punktene. Vi øver på de ulike temaene sammen med barna i samling gjennom praktisk orienterte metoder, blant annet ved hjelp av store hånd dukker, samtale omkring ulike rollespill og lek. Det blir også tilrettelagte aktiviteter i mindre grupper knyttet opp mot de ulike temaene.

Mat og måltid

Rammeplanen sier at barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. [...]Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barn motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.

Personalet skal legge til rette for at måltider og matlaging bidrar til måltidsglede, deltakelse, samtaler og fellesskapsfølelse hos barn.

Som en del av en felles satsing i de kommunale barnehager har personalet hatt opplæring via [matjungelen](#) som er et gratis tilbud laget av folkelig og nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet. Personalet har etter opplæring satt felles fokus på matmot og måltidsglede. På nettsiden til matjungelen finner man ferdige opplegg, masse ideer og forslag til aktiviteter og oppskrifter.

I barnehagen vår er måltidssituasjoner preget av humor og glede og ikke minst tid. Personalet serverer variert kost, og det er alltid tilbud om frukt/grønt til måltidene. Personalet jobber aktivt med å oppfordre barna til å smake ting flere ganger og introdusere nye ting /smaker (sesongavhengig.).

Hagen vår

Hagen vår ligger i en koselig skjermet del av barnehagens område. Inne i hagen har vi grillhytte med bålgruve, insekthotell og drivhus, ulike bærbusker, frukttrær, urter, grønnsaker, frukt og blomster. Vi har også en lekekrok med sandkasse til lek og eksperimentering, samt en plantekasse som barna kan utfolde seg fritt i og grave etter insekter.

Hvorfor har vi hage i barnehagen?

Hagen vår gir barna glede over å se planter vokse og gro, og følge prosessen fra frø til ferdig plante. Vi ønsker at barna får erfaring med bærekraftig utvikling, og får kjennskap til hvor maten kommer fra. Hagen gir barna ekte opplevelser og nærhet til naturen, og gir dem gode sanseopplevelser gjennom smak, lukt og syn. Hagen gir også barna god innsikt i hvordan naturen forandrer seg gjennom de ulike årstidene.

Barna er med på hele prosessen; tømme gammel jord fra plantekassene, fylle på ny jord, såing, vanning, lusing av ugress når det trengs og høsting av frukt, grønnsaker og urter. Barna får eierskap til hagen og viser stolt frem hva naturen gir oss. Gjennom deltakelse og eierfølelsen er det mange barn som utvikler matmot og tør å smake våre egne produkter.

Insektshotellet og blomsterenga som vi har sådd inviterer insektene og sikrer befruktning. Personalet er opptatt å lære barna viktigheten av dette når det gjelder naturen og matproduksjon i kjøkkenhagen vår.

Friluftsgruppe

Barnehagen har egen friluftsgruppe som heter Skogstroll.

Skogstroll har tur/uteliv 3 dager i uka og 2 dager der de er i barnehagen sammen med de andre barna. De går tur til mange ulike områder i nærmiljø, men har også en fast plass i skogen rett bortenfor barnehagen som kalles «Trollskogen». Her har vi lagd til en gapahuk i tre og en bål plass som både de og andre avdelinger er gode på å bruke året rundt.

Friluftsgruppen vektlegger at barna:

- Får utforske mange spennende steder: både skog, fjell, sjø, gårdsliv og dyreliv.
- Får gode opplevelser slik at de trives i naturen og ønsker å ta vare på den.
- Blir inspirert til lek og bruke fantasien i naturen.
- Utvikler god fysikk og kroppskontroll.
- Får tilberedt og servert god og sunn mat som vi lager på stormkjøkken eller bål.

Barns medvirkning

*«Barn skal få jevnlig mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.»
(Rammeplan for barnehagen)*

Hos oss skal alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. At de skal bli hørt og få mulighet til å påvirke sin hverdag. Å la barna medvirke betyr ikke at det er barna som skal bestemme. At barna kan gjøre som de vil.

Her i barnehagen får barna jevnlig mulighet til å medvirke i egen hverdag og innhold i barnehagen - gjennom planlagte barneintervjuer, systematiske og usystematiske observasjoner som er nedskrevet i årshjul og i handlingsplanen for trygt og godt barnehagemiljø.

Personalet får jevnlig faglig påfyll og arbeider med hvordan de skal observere og dokumentere barns medvirkning gjennom satsingsarbeidet vårt Zoom som dere kan lese mer om senere i årsplanen. Spesielt de minste barna - og barna som ikke har mye ordforråd- er avhengig av resurssterke voksne som fanger opp tegn til medvirkning.

Gjennom foreldresamtaler sikrer barnehagen at foreldrene har samme oppfatning av hva medvirkning i praksis betyr.

Hvordan gjør vi det i praksis?

2 ganger i året har personalet barnesamtaler (gjelder de som går i 2.etasje) der det blir tatt opp forskjellige ting med barna. Her er det rom for å si hva barna mener om lekene, lekemiljøet inne/ute, hva som er kjekt/ikke kjekt i barnehagen, hvem de like å leke med, hva barna kan bestemme i barnehagen og hjemme, hva barna ønsker mer/mindre av i barnehagen.

Når personalet legger merke til at barna virker lei av tilgjengelige leker, spør og observerer personalet barna for å kunne tilrettelegge nye leker og lekemiljøer. Personalet fanger opp interessen til barna og tilpasser aktiviteter og opplegg deretter.

Hver dag medvirker barna dagen sin i barnehagen ved å ta selvstendige valg i f.eks. måltids-situasjon eller valg av aktiviteter.

Å få medvirke i egen barnehagehverdag gir positiv utvikling på barnas engasjement i barnehagen.

Positivt foreldresamarbeid

«Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget»

(Rammeplan for barnehagen)

Både hjem og barnehage er sentrale for barnets utvikling, og barnet tar med seg erfaringer fra begge arenaer. Vi ønsker å ha et godt og åpent foreldresamarbeid gjennom daglig kontakt og formelle foreldresamtaler. Foreldre er velkommen til å be om en samtale dersom det er noe de ønsker å snakke om. Barnehagen kaller inn til to foreldresamtaler i løpet av barnehageåret (høst og vår) og et felles foreldremøte for alle foreldre om høsten. Nye foreldre får tilbud om foreldremøte i juni.

Hvert år har vi en anonym brukerundersøkelse. Denne er til hjelp for oss til stadig å forbedre oss. Denne blir gjennomført januar 2025.

Barnehagen benytter Vigilo som er et nettbasert kommunikasjonssystem. I appen kan du kommunisere trygt med de ansatte om relevante saker, som for eksempel hva man skal ha med på tur eller at barnet kommer senere grunnet tannlegetime. Selv om dette er et godt verktøy skal det ikke erstatte den muntlige dialogen som er viktig i hverdagen.

Vigilo er barnehagens viktigste informasjonskanal når det gjelder fellesbeskjeder, vi forventer dermed at alle foreldre bruker dette systemet aktivt. Direkte nummer til avdeling eller styrer benyttes om du har behov for å snakke med oss.

Hver høst har vi felles foreldremøte hvor det velges FAU og SU repr jmfr vedtektene. I år avholdes dette møtet i oktober 2025.

Planleggingsdager 25/26 er satt til:

15 August
14 November
2. Januar
19 Januar
15. Mai

Årsplan godkjent av SU: 01.08.2025

Tilvenning og overganger

«Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden, slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære»
(Rammeplan for barnehagen)

Oppstart nye barn

Vi legger vekt på at alle barn som begynner hos oss skal få en trygg og god oppstart. I forkant av oppstart inviteres nye til felles foreldremøte og får invitasjon til en oppstartsamtale sammen med en av pedagogene. Målet med denne samtalen er å bli kjent med barnet slik at vi kan legge best mulig til rette for at barnet skal ha en god hverdag i barnehagen. Vi vektlegger en foreldreaktiv tilvenning, og når barnet kommer i barnehagen første dag møtes den av sin primærkontakt, som blir ekstra godt kjent med barnet og foreldrene den første uken. Barnet og foresatte skal selvsagt også bli kjent å forholde seg til de andre voksne på avdelingen.

Overgang fra liten til stor gruppe

For å gjøre overgangen fra småbarn til stor gruppe best mulig for barna, starter vi tidlig å samarbeide med gruppene i 2.etasje. Vi har lekegrupper og de som skal flytte opp går ofte på besøk i 2.etasje utover våren. De går også på turer sammen og har aktiviteter som er tilpasset sin alder. Før sommerferien blir det levert ut et velkomstbrev med nærmere informasjon om oppstarten på ny gruppe. Uken før nytt barnehageår går også med til å være mye i 2.etasje for de som skal opp.

NÅR	HVEM	HVA
1.februar	Styrer	Hovedopptak for kommende barnehageår
Februar/mars	Pedagogisk ledere nede	Småbarn går jevnlig på besøk til 2.etasje. Målet er å bli bedre kjent med rom og andre barn og voksne.
April/mai	Styrer	Klargjøre gr til kommende høst.
Mai/juni	Pedagogene på gruppene	Overføringsamtaler mellom pedagogene på stor/liten gruppe
Juni	Pedagogene	Levere ut velkomstbrev til barna som skal begynne på ny gruppe til høsten.
Siste uke før nytt barnehageår.	Alle ansatte	De som skal begynne i 2.etg flytter opp denne uken.

Overgang fra barnehage til skole

Vi skal legge til rette for at de eldste barna i barnehagen har med seg kunnskap, erfaringer, ferdigheter og tro på egne evner som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. I vår barnehage bruker vi blant annet Dinosaurskolen som en skoleforberedende aktivitet gjennom hele året for de eldste i barnehagen.

Barna skal bli kjent på skolen de skal begynne ved. Vi besøker barnas skoler der vi får mulighet til dette gjennom besøk på uteområde og inne på skolen. Fra barnehagens side ønskes det at det arrangeres møter mellom barnehage, skole og det enkelte barn for å legge til rette for en best mulig overgang. I vår barnehage har vi lagt vekt på å styrke overgangen fra barnehage til skole gjennom flere tiltak. I løpet av første uken etter skolestart besøker ped leder barna på skolene. Dette for å være en trygg voksen i overgangen, møte en de kjenner når de er på en ny arena og for å kunne vise frem skolen sin, plassen sin ol. Barna får også brev i posten fra barnehagen i løpet av de første ukene på skolen. På den måten opplever barna å bli sett av kjente voksne også etter at de er ferdige i barnehagen. I løpet av høsten har vi også fellestur med Skogstroll og 1.klasse på begge skolene i Skudeneshavn for å opprettholde kontakt både mellom barn-voksen og barn-barn. På våren har vi også fellestur eller møter der vi leser sammen eller spiller spill med 4. klasse på skolene. Disse blir fadderklasse til førskolebarna når de begynner, og ved å få flere møtepunkter gjennom våren kan skape større trygghet og relasjon mellom barna og faddere. Gjennom denne jevnlig kontakten mellom førskolebarna og skolen vil vi kunne gjøre overgangen for barna best mulig.

Det må innhentes samtykke fra barnas foresatte for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen. Det er en gjensidig plikt i barnehageloven og opplæringsloven, partene samarbeider om overgangen fra barnehage til skole og sfo.

Hvem gjør hva i overgang fra barnehage til skole

Vi følger Karmøy kommunes retningslinjer for overgang barnehage - skole. Målet er at overgangen skal være best mulig for barnet.

NÅR	HVEM	HVA
August/September	Ped.leder Skogstroll	Går på besøk til 1.klassingene i løpet av første skoleuke. Sender brev til de som har begynt i 1.klasse fra oss ansatte i barnehagen.
September/Oktober	Ped.leder Skogstroll	Inviterer 1.klassene på tur sammen med nye Skogstroll.
November	Styrer	Inviterer rektor og saksbehandler på PPT til samtale om barn som har særlig tilrettelegging i barnehagen. Samtykke fra foresatte innhentes i forkant. Styrer informerer også om minoritetsspråklige barn.
November	Pedagog	Barnehagen foretar en kartlegging av barnets norskferdigheter som sendes til skolen innen 1.desember der det er gjeldende.
Vår	Pedagog	Gjennomfører skolebesøk etter avtale med rektor. Fellesturer/lese sammen eller spille spill sammen med 4.klasse som blir fadderklasse til høsten.
Mai	Pedagog	Felles førskoletur med Slågstemmen og Fladaberg barnehage.
Mai/juni	Styrer/pedagog	Møter rektor, sakkyndig fra PPT og foresatte ang.barn som kan ha behov for særlig oppfølging på skolen. Samtykke fra foresatte innhentes i forkant.
Mai/juni	Pedagog	Overføringsamtale med skolene.

Barn som trenger ekstra støtte

«Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder»
(Rammeplan for barnehagen)

De fleste barn utvikler seg akkurat som forventet, men i ulikt tempo og med ulike preferanser.

Av og til opplever vi at barn ikke utvikler seg som forventet. Barnehagen kan da være med å sette inn tiltak på et tidlig tidspunkt, slik at barnet raskest mulig kommer i rute igjen.

Barnehagen kan for eksempel gi barnet ekstra støtte i språkinnlæringen eller i arbeidet med å utvikle sosial kompetanse.

Et slikt arbeid vil alltid foregå i samarbeid med barnets hjem.

Hvis barnehagen er bekymret for et barns utvikling, selv etter at barnehagen har satt inn ekstra tiltak, kan barnehagen hjelpe foresatte å komme i kontakt med [PPT](#) (Pedagogisk-psykologisk tjeneste).

PPT vil da gjøre en sakkyndig vurdering, barnehageloven § 31 og noen ganger vil den sakkyndige vurderingen gi barnet rett til spesialpedagogisk opplæring i barnehagen. Det er også mulig å søke om støtte dersom barnet har nedsatt funksjonsevne, barnehageloven §37. På kommunens nettside kan en lese mer om hva det innebærer.

I de tilfellene hvor et barn har rett til spesialpedagogisk opplæring, skal barnehagen lage en plan for gjennomføringen av det spesialpedagogiske arbeidet rundt barnet.

Barnehagen vil få hjelp til dette arbeidet fra kommunens «Tett på» team.

Kommunens «Tett på» team består av spesialpedagoger, pedagoger og fagarbeidere som har kompetanse og erfaring med spesialpedagogisk arbeid i barnehagen. Deres oppgave er å bistå barnehagene i det spesialpedagogiske arbeidet.

IPS- Inkluderende praksis Skudenes

Vi har ett ansvar for å følge med hvordan alle barn har det og alle ansatte har ansvar for å gripe inn, hvis et barn ikke har det bra. Barnehagen må undersøke, og sette inn tiltak. IPS er lavterskel internt i bhg for å sikre trygge og gode hverdager i barnehagen. Små grep som gjør stor forskjell.

I Skudenes barnehage har vi IPS-møter en gang i måneden der pedagogene drøfter sammen, er proaktive og utfører forebyggende arbeid. Barn kan ha perioder som er utfordrende, av ulike årsaker, uten at aktivitetsplikten trår i kraft.

På dette møte tar vi opp eventuelle bekymringer, vurderer situasjonen og lager evt tiltak som kan hjelpe. Saken blir informert om i plenum til alle ansatte på personalmøter og referat deles internt for å sikre god informasjonsflyt til barns beste. Dette gjør vi for at alle ansatte skal ha kjennskap til og bidra proaktivt til at alle barn har det både trygt og godt men også opplever å være liten og trygg i barnehagen vår.

Vi er laget rundt barnet!

Satsingsområder 2025/26

*«Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Barnehagen skal bruke ulikt materiale og utstyr, teknologi og digitale verktøy, spill bøker og musikk i arbeidet med fagområdene. Fagområdene er i stor grad de fagområdene som barna senere møter som fag i skolen»
(Rammeplan for barnehagen)*

Fagområdene som er omtalt i Rammeplanen er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Alle fagområdene knyttes i hverandre gjennom ulike opplegg og aktiviteter som planlegges eller oppstår i hverdagen. Samtidig legger vi ekstra vekt på disse områdene det kommende barnehageåret: lek, inkludering og medvirkning, Zoom og DUÅ. Visjonen vår, *Liten og trygg*, skal sees gjennom alt vi gjør og er visualisert gjennom ordskya vår.

Gjennom interkommunalt nettverk og i samarbeid med HVL skal vi ha ekstra fokus på lek, inkludering og medvirkning de neste 3 årene - Barnehagebasert kompetanseutvikling med helhetlige læringsprosesser som sikrer at personalet jobber sammen og målrettet med kompetanseheving i egen barnehage til barns beste. Vår metode er gjennom «Zoom» og det jobbes både på gruppenivå og individuelt for å forbedre praksis.

Lek og livsmestring

Leken er det viktigste i et barns liv, og derfor skal nettopp leken ha en sentral rolle i barnehagen. Dette er noe vi er svært bevisste på, og vi tilrettelegger slik at barna både får tid og rom til variert, barnestyrt lek hver dag. Vi har et variert utvalg inne- og uteleker, både sterkt og svakt kodet, og vi jobber for at det fysiske lekemiljøet skal innby til variert lek, der man kan leke flere sammen, men der barna også skal kunne skjerme om sin lek, og kunne leke i ro alene eller i smågrupper. Vi ser at barna har en lekekultur der de inspirerer hverandre og lærer av hverandre.

Barna får utfordret sin motorikk, kreativitet og nysgjerrighet i trygge rammer, både ute og inne.

Barn trives og utvikler seg best sammen med andre barn. Ifølge barna selv er det å ha noen å leke med noe av det viktigste for dem. Alle barn skal oppleve å være en verdifull del av et fellesskap, og glede seg til å komme og leke sammen med andre. I Skudenes barnehage har vi kunnskap om relasjoner og relasjonsbygging, og vi jobber aktivt for å skape vennskap, og skape en kultur der både voksne og barn inkluderer andre i lek og felles aktiviteter. Samtidig får barna veiledning til å løse konflikter som oppstår underveis, og dermed blir de bedre rustet til å løse ulike konflikter selv senere.

Personalet tilrettelegger for at barna får øve på å mestre følelser, tanker og situasjoner de kan oppleve som utfordrende. Fokus på livsmestring er viktig for at barna skal utvikle positivt selvbilde, selvhevdelse, tåle motgang, tilpasse seg og lære. Hos oss får barna rom for å prøve og feile, og vi ansatte er i nærheten som støttende stillas; vi hjelper barna med å sette ord på følelser, og vi anerkjenner alle følelser. Vi hjelper barna til å stå i situasjoner som kan være vanskelige, og veileder barna til å be om hjelp når det trengs.

Vi tror på barna våre; vi tror på at de kan, og vi veileder barna til å lære seg å aktivt søke ulike løsninger på både praktiske, sosiale og emosjonelle utfordringer, slik at de blir selvstendige, robuste og motstandsdyktige.

Barn må få forståelse for hvordan opprette og beholde vennskap, handle etisk og være empatisk. I barnehagealder er ikke egenskaper som empati, intensjon og forståelsen av egne handlingers konsekvenser ferdig utviklet. Vi støtter barna til å

ta andres perspektiv, slik at de gradvis utvikler empati og lærer å se årsakssammenhenger mellom egne handlinger og andres tanker og følelser. Vi hjelper barna med å få en begynnende forståelse for at handlinger og valg har konsekvenser for dem selv og andre.

Barnas initiativ, nysgjerrighet og kreativitet skal legge grunnlag for lekens innhold. Gjennom observasjon, barnesamtaler og barneråd får barna mulighet til å medvirke til sin lekehverdag i barnehagen. Vi legger opp til leketema basert på barnas ønsker og interesser, og barna får komme med innspill og ønsker ved innkjøp av nye lekemateriell og bøker.

Lekemiljø

Vi har arbeidet systematisk med lekemiljø over flere år, inne og ute i barnehagen, sammen med barna. Vi har et stort og variert uteområde og store areal inne som innbyr til variert lek. Gjennom bruk av udefinert materiell får barna mulighet til lek hvor kreativiteten og fantasien kan utfolde seg. Inne endrer vi tema rom kontinuerlig i tråd med barnas interesser og ønsker.

Målet med arbeidet:

- Å inspirere til ulike typer lek ved å organisere rom, tid og lekemateriale
- Å fremme et inkluderende lekemiljø der barna erfarer og opplever glede i lek
- Å styrke relasjoner, skape vennskap, mestring og læring
- Å legge til rette for sosial og språklig samhandling
- Å få deltagende voksne i leken som støtter, veileder og beriker leken på barnas premisser

Zoom

Vi startet med barnehagebasert kompetanseheving høsten 2021. Vi deltok i lærende nettverk på tvers av barnehager og arbeidet med å styrke ledelsens kompetanse samtidig som vi la til rette for at personalet deltok i kollektive læringsprosesser- dette fortsetter vi med. Som et resultat av arbeidet i 2021 kom vi frem til et arbeidsverktøy som sikrer oss systematisk observasjon, refleksjon og vurdering av egen praksis. Arbeidet i barnehagen har fått navnet «Zoom»

Zoom står som en beskrivelse av hva dette verktøyet brukes til. Gjennom dette arbeidet skal vi sette fokus på (zooome inn) spesifikke området i arbeidet vårt. Vi skal se nærmere og tettere på ulike områder og sammen se å observere egen praksis. Vi skal deretter trekke oss litt tilbake (zooome ut) for å reflektere og vurdere det vi har observert i fellesskap.

Metoden vi har arbeidet frem sikrer systematisk arbeid med fagutvikling av personalet, observasjon, veiledning, vurdering og økt kvalitet i det pedagogiske arbeidet. Året er delt inn med ulike tema, og med fordypningsemner innenfor hvert tema. Alle temaene er valgt ut ifra rammeplanen og barnehageloven. Tema arbeides med på alle gruppene samtidig slik at vi har et felles fokus, en rød tråd, både i hverdagen og i vurderingsarbeidet. Vi kan da støtte hverandre, lære av hverandre og skape et læringsfellesskap med engasjerte og deltagende ansatte. Dette skal være et kontinuerlig arbeid som hvert år bygger videre på det vi tidligere har hatt som tema.

FAGLIG TEMA	FOKUSOMRÅDE	
OMSORG	Trygghet og krenkelser	Sep.22 – jan.23
LEK	Lekemiljø	Jan.23 – Apr.23
FORELDRESAMARBEID	Henting og levering	Apr.23 – Sep.23
MEDVIRKNING	Barns uttrykk og behov	Okt.23 – Jan.24

DANNING	Livsmestring	Jan.24 – Jun.24
SPRÅK	Språkvanser	Sep.24 - feb 25
LÆRING	Utforsking/nysgjerrighet	Mars 25-Okt 25
KULTURELT MANGFOLD	Foreldresamarbeid	Okt. 25-des 25
OMSORG	Relasjoner	Jan. 26-mars 26
LEK	Vennskap	April. 26-
FORELDRESAMARBEID	Holdninger	Høsten 2026

Målet med arbeidet:

- Bli en bedre lærende barnehage med fokus på kvalitet og utvikling.
- Skape et lærende fellesskap gjennom målrettet arbeid og bevisst metodebruk.
- Få engasjert personalet gjennom deltagelse, medvirkning i arbeidet og god delingskultur.
- Stimulere personalet til å se ting på nye måter og kunne kritisk reflektere over egen og barnehagens praksis.
- Få bedre systematikk i observasjon og vurdering av egen praksis.
- Forbedre arbeidsdokument som sikrer kontinuerlig arbeid med observasjon, vurdering og utvikling.
- Arbeide med systematisk vurdering og observasjon på alle nivå i barnehagen.
- Skape gode arenaer for faglig utvikling for personalet.

ÅRSHJUL SKUDENES BARNEHAGE 2025/2026

AUGUST				
TRYGT OG GODT	DUÅ/ DINOSAURSKOLE	TEMA/ ARRANGEMENT	ZOOM	OVERGANGER
<p>Kort repetisjon av handlingsplan til Trygt og godt på personalmøte.</p> <p>Systematisk observasjon av relasjon barn-barn og barn-voksen</p>	<p>Introdusere «gi meg fem», fellesregler og rutiner.</p> <p>Fokus på familie og relasjoner</p>	<p>Uke 32: overgang/flytting fra liten til stor avdeling.</p> <p>Tilvenninger av nye barn.</p>	<p>Oppfriskning/ oppsummering læring: <i>Utforskning og nysgjerrighet</i></p>	<p>Uke 32-33: tilvenning på nye grupper/ny etasje.</p> <p>Besøk til 1.klasse på skolene kort tid etter oppstart.</p>

SEPTEMBER				
TRYGT OG GODT	DUÅ/ DINOSAURSKOLE	TEMA/ ARRANGEMENT	ZOOM	OVERGANGER
<p>Relasjonsanalyse barn og foreldre.</p> <p>Barneråd for de eldste aldersgruppene. (trivsel, lekerom, vennskap ol).</p>	<p>Introdusere «gi meg fem», fellesregler og rutiner.</p> <p>Fokus på familie og relasjoner.</p> <p>Bli kjent med og forstå egne og andres følelser.</p>	<p>Uke 38: Brannvernuke</p> <p>Høstfest</p>	<p>Utviklingssamtaler</p> <p>Videre arbeid utforskning og nysgjerrighet</p>	

OKTOBER				
TRYGT OG GODT	DUÅ/DINOSAURSKOLE	TEMA/ARRANGEMENT	ZOOM	OVERGANGER
<p>Systematisk observasjon av relasjon barn-barn og barn-voksen</p>	<p>Kroppen, lære om kroppen og bli glad i egen kropp.</p> <p>Arbeid med følelser. Bli kjent med og forstå egne og andres følelser.</p> <p>Si stopp.</p>	<p>24.10: FN kafe</p> <p>Foreldremøte</p>	<p>Oppsummering utforskning og nysgjerrighet: GLL</p>	<p>Skogstroll: Felles tur med 1.klasse.</p>

NOVEMBER				
TRYGT OG GODT	DUÅ/DINOSAURS KOLE	TEMA/ARRANGEMENT	ZOOM	OVERGANGER
Barnesamtaler, de eldste aldersgruppene. Foreldreundersøkelse	Arbeid med følelser. Bli kjent med og forstå egne og andres følelser. Si stopp. Sinnemestring Øve på å roe ned (skilpadden, følelestremometer)	Foreldresamtaler Uke 45: Trafikkuke Inntakssamtaler nye barn. Julemarked siste onsdag i måneden.	Nytt tema Kulturelt mangfold: <i>foreldresamarbeid</i>	Invitere rektor og saksbehandler på PPT til samtale om barn som har tilrettelegging i barnehagen. Samtykke fra foreldre hentes i forkant. Styrer informerer om minoritetsspråklige barn. Kartlegging av norskferdigheter hos barn med minoritetsspråklig bakgrunn. Sendes til gjeldene skole 1.des.

DESEMBER				
TRYGT OG GODT	DUÅ/DINOSAURS KOLE	TEMA/ARRANGEMENT	ZOOM	OVERGANGER
	Fortsetter fra november.	Lysnisser (Skogstroll) Luciatog på sykehjemmet. Kirkevandring for 4-5 åringene. Nissefest Julebord	Videre arbeid Utviklingssamtaler Overgang til nytt tema. Gjennomfør GLL.	Tilvenning

JANUAR				
TRYGT OG GODT	DUÅ/DINOSAURSKOLE	TEMA/ARRANGEMENT	ZOOM	OVERGANGER
Systematisk observasjon av det sosiale miljø, barn-barn og barn-voksen.	Problemløsning. Gode og vonde hemmeligheter. Kropp og grenser.	.	Nytt tema : Omsorg, <i>relasjoner</i>	

FEBRUAR				
TRYGT OG GODT	DUÅ/DINOSAURSKOLE	TEMA/ARRANGEMENT	ZOOM	OVERGANGER
Arbeid med trygt og godt barnehagemiljø på personalmøte. Relasjonsanalyse barn og foreldre.	Problemløsning. Gode og vonde hemmeligheter. Kropp og grenser.	01.02: Søknadsfrist hovedopptak 06.02: Samefolkets dag Fastelavn Karneval	Videre arbeid med tema: relasjoner Utviklingssamtaler	De som skal begynne oppe til høsten begynner å gå på besøk oppe en dag i uken.

MARS				
TRYGT OG GODT	DUÅ/DINOSAURSKOLE	TEMA/ARRANGEMENT	ZOOM	OVERGANGER
Foreldreundersøkelse som handler om tema trygt og godt barnehagemiljø. Barnesamtaler	Venneferdigheter Hva er en god venn, venneregler, være hjelpsom. Venneklubb i dinosaurskolen.	.	Oppsummering av tema relasjoner: GLL	De eldste på småbarn er i 2 etasje 1 dag i uka.

APRIL				
TRYGT OG GODT	DUÅ/DINOSAURSKOLE	TEMA/ARRANGEMENT	ZOOM	OVERGANGER
Systematisk observasjon av sosiale samspill og relasjoner.	Venneferdigheter. Hva er en god venn, venneregler, være hjelpsom. Venneklubb i dinosaurskolen.	Foreldresamtaler Påskelunsj med besøk av påskeharen. Påskebudskapet. Besøk av kateket? Skogstroll på fellestur til Sålefjell. 17.04: Russedåp	Nytt tema: LEK, <i>vennskap</i>	De eldste på småbarn er i 2 etasje 1 dag i uka.

MAI				
TRYGT OG GODT	DUÅ/DINOSAURSKOLE	TEMA/ARRANGEMENT	ZOOM	OVERGANGER
	<p>Venneferdigheter. Hva er en god venn, venneregler, være hjelpsom.</p> <p>Venneklubb i dinosaurskolen.</p>	<p>Rosaruss: gjennomføring av knuter, lage russekort m.m.</p> <p>Ruskendag før 16.05.</p> <p>16.05: Markering av 17.mai sammen med Sørhåland skole.</p> <p>Overføringsamtaler barnehage - skole.</p>	<p>Videre arbeid med tema</p> <p>Utviklingsamtaler</p>	<p>Skolebesøk på begge skolene for førskolebarna.</p> <p>Fellestur med de andre bhg</p> <p>Møte med rektor/PPT/foreldre ang barn med vedtak</p> <p>Overføringsamtaler med skolene.</p> <p>De eldste på småbarn er i 2 etasje 1 dag i uka.</p>

JUNI				
TRYGT OG GODT	DUÅ/DINOSAURSKOLE	TEMA/ARRANGEMENT	ZOOM	OVERGANGER
<p>Evaluering av arbeidet med trygt og godt barnehagemiljø i ped.team.</p>	<p>Venneferdigheter. Hva er en god venn, venneregler, være hjelpsom.</p> <p>Venneklubb i dinosaurskolen. Avslutning i Dinosaurskolen</p> <p>Evaluering DUÅ dette bhg året</p>	<p>Vikingfestival, Skogstroll</p> <p>Sommerfest i skogen, Skogstroll</p> <p>Pysjfest, Skogstroll</p> <p>Foreldremøte for nye foreldre.</p> <p>Oppstartssamtaler</p>	<p>Oppsummere med GLL</p> <p>Evaluerer året, legger plan for neste år/periode.</p>	<p>Førskoledag for førskolebarn</p> <p>Foreldremøte for nye</p> <p>De eldste på småbarn er i 2 etasje 1 dag i uka.</p>

Nestekjærighet
Trygghet
Glede
Empati
Samarbeid
Raushet
Smil
Anerkjenne
Kommunikasjon
Omsorg
Trivsel
Liten og Trygg
Mestring
Lek
Respekt
Nærhet
Bli sett
Veilede
Tilstede
Vennskap
Tid
Foreldresamarbeid
Læring
Tilvenning
Varme
Rutiner
Tillit
Inkludering
Forutsigbarhet
Ro
Relasjon